

Poročilo računa

upravnega odbora vzajemne

zavarovalnice proti požarni škodi v Gradcu

za

49. upravno leto 1877.

Predlagaje po odločbi § 84 pravil od pregledavnega odbora pregledan sklep računa za 49. upravno leto 1877 pridene upravni odbor o stanju in izidu opravil v omenjenem letu sledeče

poročilo.

I. Po izkazu A so se v oddelku za poslopja leta 1877 udeleženci pomnožili za 6337 s 16.889 poslopji in 11.253.816 gld. zavarovalne vrednosti, med temi je na novo vstopilo 4979 udeležencev s 13.868 poslopji in 7.886.876 gld. zavarovalne vrednosti, izstopilo je 3270 udeležencev s 8131 poslopji in 4.789.237 gld. zavarovalne vrednosti, tedaj ostane z 31. decembrom 1877 na dalje zavarovanih: 88.036 udeležencev s 199.129 poslopji in 103.719.128 gld. zavarovalne vrednosti.

Po specifikaciji izstopa je 756 udeležencev prostovoljno zavarovanje pri zavarovalnici opustilo, pri 468 udeležencih je po § 73 pravil zaradi popolne požarne škode in zaradi odškodnine, ktera se je po pravilih dala, zavarovanje nehalo, dalje pri 123 udeležencev je čas, na kateri je bila pogodba sklenjena, potekel. Ostalih 1923 udeležencev je bilo uradoma izključenih in sicer večinoma zaradi dolžnih društvenih doneskov po odločbi § 72 pravil, drugače v slučajih, v katerih se izključenje po odločbah §§ 22 do 25 pravil o nehanju pravne veljavnosti zavarovalne pogodbe opravičeno vidi.

Tudi sedaj se ne more omen opustiti, da uradoma izključenje onih udeležencev, kateri koncem upravnega leta letne doneske dolžujejo, na redno izpolnjevanje njihovih dolžnosti v obče dober vtis dela, kar se da s tem dokazati, da je koncem leta 1877 od društvenih doneskov za to leto zapovedanih, namreč 461.769 gld. 94 kr. samo 6147 gld. 99 kr., to je okoli 1.33% na dolgu bilo.

Za množenje boljših vaganj svedoči na eni strani povišanje povprečne vrednosti posameznih vnovič zavarovanih poslopij, ktera se je od 459 gld. v letu 1873 na 485 gld. v letu 1874, 501 gld. v letu 1875, 510 gld. v letu 1876 in 520 gld. v letu 1877 povišala, na drugi strani znižanje povprečnega odstotka letnega doneska za 100 gold. zavarovalne vrednosti, kateri se je od 50.01% v letu 1873 na 48.78% v letu 1874, 48.40% v letu 1875, 47.87% v letu 1876 in 46.28% v letu 1877 znižal.

II. V oddelku za premakljivo blago so se zavarovalni listi pomnožili na 6169 z 20,557.928 fl. zavarovalne vrednosti, zbrisalo se pa je po pretečenem v pogodbi izgovorjenem času, po nehanju zavarovanja zaradi nastane in odškodovane požarne škode in po znižanju vrednosti 3936 zavarovalnih listov z 18,697.714 gld. zavarovalne vrednosti, tako da z 31. decembrom 1877 za prihodnje leto znašajo zavarovalni listi 9278 in zavarovalna vrednost 21,463.807 gld.

K temu, kar se je zbrisalo, spada 7,681.204 gld. zavarovalne vrednosti nehajočega posrednjega opravila, od ktere je koncem leta 1877 še le 5,696.682 gld. do popolnega nehanja zavarovalnici dolžnih ostalo, med tem ko so se lastna neposrednja zavarovanja v primeru z letom 1876 z ozirom na izbrisano vsoto za 2,918.378 gld. pomnožila.

V računskem sklepu pod B se vidi kako se je gospodarilo, potem takem so znašali:

I. v oddelku za poslopja dohodki	1,115.221 gld. — kr.
stroški	1,012.605 „ 48 „
ostane tedaj	102.615 „ 52 „

Proti letu 1876 so se v tem oddelku leta 1877:

dohodki za	111.421 gld. 68 kr.
stroški za	123.123 „ 03 „
povišali.	

Stanje zavarovanja.
I. Oddelek za poslopja.

II. Oddelek za premakljivo blago.

Gospodarjenje.
I. Oddelek za poslopja.

Na videz neugodna razmera med povišanimi stroški in povišanimi dohodki pa se posebno opira na povišan, vendar namenu, kateri se je s tem doseči hotel, popolnoma primeren izdatek za delno protizavarovanje, katero se je od 1. januarja 1877 na mesto navprečnega protizavarovanja vpeljalo, stvar ki se bo v tem poročilu še natančneje omenila in iz sledečega razkaza se lahko prava razmera med stroški in dohodki razvidi.

Po bilanciranji se skladajočih, s stroški vred zapisanih prejemkov in izdatkov se kažejo za leto 1877:

čisti prejemki s	548.579 gld. 86 kr.
čisti izdatki	445.964 " 34 "

Čisti izdatki so tedaj potegnoli od čistih prejemkov:

za požarne škode s stroški za preiskovanje, z darili in s stroški za gašenje	vred	leta 1877 44·40 ^o / _o ,	leta 1876 53·06 ^o / _o
za opravnino	" "	5·12 ^o / _o ,	" " 5·21 ^o / _o
za protizavarovanje	" "	18·11 ^o / _o ,	" " 4·38 ^o / _o
za upravne, splošne zavarovalnične in inventarijske izdatke	" "	12·93 ^o / _o ,	" " 14·03 ^o / _o
za pristojbinski namestek	" "	0·73 ^o / _o ,	" " 0·78 ^o / _o

skupaj leta 1877 81·20°/_o, leta 1876 77·46°/_o

tako da znaša čisti ostanek

" " 18·71°/_o, " " 22·54°/_o

Dasiravno so bila leta 1877 opravila obširnejša in posebno požarne škode, o katerih se bo potem govorilo, mnogoštevilnejša, je vendar razmera med čistimi izdatki in čistimi prejemki leta 1877 razun izdatka za protizavarovanje v vseh drugih oddelkih ugodnejša nego leta 1876.

II. V oddelku za premakljivo blago znašajo:

dohodki v celem	161.876 gld. 06 kr.
stroški v celem	151.571 " 39 "
tedaj znaša ostanek	10.306 " 67 "

Če se primeri gospodarjenje leta 1876 z onim leta 1877, se vidi, da so se znižali skupni dohodki za 38.264 gld. 28 kr. skupni stroški za 35.985 " 83 " kakor je že lansko leto bilo dovolj razloženo, je to znižanje nastalo iz opuščenja posrednega in zunanega opravila.

Po bilanciranji se skladajočih skupnih dohodkov in stroškov znašajo v oddelku za premakljivo blago

čisti dohodki	82.131 gld. 47 kr.
čisti stroški	71.824 " 80 "

Čisti stroški so potegnoli od čistih dohodkov:

za požarne škode s stroški za preiskovanje, z darili in s stroški za gašenje	vred	leta 1877 29·43 ^o / _o ,	leta 1876 36·00 ^o / _o
za opravnino	" "	12·80 ^o / _o ,	" " 11·67 ^o / _o
za protizavarovanje	" "	37·53 ^o / _o ,	" " 29·96 ^o / _o
za upravne, splošne zavarovalnične in inventarijske izdatke	" "	7·69 ^o / _o ,	" " 10·73 ^o / _o

skupaj leta 1877 87·45°/_o, leta 1876 88·36°/_o

tako da znaša čisti ostanek leta 1877

" " 12·55°/_o, " " 11·64°/_o

Ker se je od več strani želja izrekla, je upravni odbor sklenil računskim sklepom spet posamezne izkaze o izplačanih požarnih škodah pridjati in je tedaj temu računskemu sklepu tak izkaz pridjan.

I. V oddelku za poslopja se je leta 1877 v 439 požarnih slučajih za 525 društvenih udeležencev 298.616 gld. 64 kr. odškodnine izplačalo, stroški za preiskovanje, darila za pomaganje, stroški za sklicavanje in gašenje so znašali 7853 gld. 78 kr.

Izplačanih je bilo požarnih škod leta 1877 77 več nego leta 1876 in odškodnine se je 29.173 gld. 23 kr. več izplačalo.

II. V oddelku za premakljivo blago se je leta 1877 v 64 požarnih slučajih neposrednjega opravila 15.855 gld. 88 kr. odškodnine izplačalo, za škode iz nehajočega posrednjega opravila se je zavarovalnica s 16.006 gld. 70 kr. odškodnine udeleževala.

Po številu je bilo leta 1877 29 požarnih slučajev v neposrednjem opraviu več nego leta 1876, zato pa je znašala izplačana odškodnina v neposrednjem opraviu za 579 gld. 36 kr., v posrednjem za 17.907 gld. 82 kr. manje.

Upravni odbor je po pravici, katero po § 84 pravil ima, v pretečenem letu 14 društvenim udeležencem po milosti odškodnino dovoljil in sicer v 12 slučajih se je opustila suspenzija, koja je zarad nedoplačanja doneskov nastopila (§ 60 pravil), v 1 slučaju se je prezrlo, da se požarna škoda ni o pravem času naznanila (§ 32 pravil) in v 1 slučaju so se prezrli nasledki neresničnega poročila pri zavarovanju (§ 22 in 23 pravil).

Tudi leta 1877 se ni potrebovala izbrana sodnja zarad pripoznane odškodnine.

II.
Oddelek
za pre-
makljivo
blago.

Požarne
škode.

I. Oddelek
za
poslopja.

II.
Oddelek
za pre-
makljivo
blago.

Pri kazenskih preiskavah, ktera so lansko leto zarad požarov bile, so bile v posameznih slučajih tretje osebe zarad požiganja obsojene, ker pa niso nič imele, ni mogla zavarovalnica svoji pravici na odškodbo veljavnosti pripraviti.

Samo v enem slučaju je bil od požara poškodovan sam zavoljo goljufije obsojen in je dobila zavarovalnica zarad te vdeležitve od že izplačane odškodnine povračilo od 14 gld. 60 kr.

Izdatna delavnost in vspešno delovanje organiziranih požarnih straž se mora tudi sedaj spet s pohvalnim pripoznanjem omeniti in si je upravni odbor prizadeval, s tem da je podpore in ustanovinske doneske v znesku od 2792 gld. 50 kr. dovolil, k vzdrževanju in razširjevanju teh tako koristnih zavodov pripomoči.

Kot darila za posebno delovanje pri gašenju in rešenju se je 523 gld. razdelilo, po pravih pristojni stroški za sklicavanje in gašenje so znašali 125 gld.

Od zavarovalnice na deželni odbor štajerski, koroški in kranjski poslana prošnja, gledati na to, da bi ob enem z reformo postav o požarni policiji zavod požarnih straž svoje organično mesto našel in da bi se za njega na eni strani postavno delovanje ustvarilo, na drugi strani v primernem sklopljenju posameznih požarnih straž v primerne zveze sredsto za vspešno zastopanje požarno stražnih zadev ustvarilo — do sedaj ni zaželjenega vspeha imela.

Upravni odbor je v računskem poročilo za leto 1876 omenil, da je navprečno protizavarovanje, ktero je za vsa poslopja prej in do zadnjega decembra 1876 obstalo, zavarovalnic samo v omenjeni meri zadostovalo, in da se je zategadelj od 1. januarja 1877 bolj umno protizavarovanje vpeljalo, ktero potrebščinam bolj ugaja.

Protizavarščina, ki se ima za to izdati, se je nasproti prejšnji protizavarovalni navprečnini sicer izdatno povišala, ali udeleževanje protizavarovalcev na nevarnostih zavarovalnice pride tako v mnogo bolj pravilno razmerje in se tedaj tudi protizavarščina, kar se je več izda, primerno paralizira z odškodninskimi deleži in z deleži stroškov, kteri z ozirom na deleže protizavarovalcev zavarovalnici sami ostanejo, vendar se ne pušča, gledé na pravila umnega protizavarovanja, od protizavarovalcev po pravici pričakovani dobiček v nemar. — Nasledek pretečenega leta se je z računom zastran tega protizavarovanja naretil na obeh straneh vjemal in se lahko zastran izida za zavarovalnico dokaže, da bi gospodarstveni ostanek, ako bi se navprečno protizavarovanje vzdržalo, za 7300 gld. 83 kr. manj znesel.

Za požare, kteri so koncem leta 1877 razun že določno razpravljenih še neodločeni ostali, so se, kakor je navada, kot zaloge cele vsote, kakor so se naznanile, brez ozira na deleže, ki se imajo po določeni razpravi omenjenih požarov od protizavarovalcev plačati, in sicer:

v oddelku za poslopja s	4.543 gld. 38 kr.
v oddelku za premakljivo blago s	5.426 " 12 "

kot prenesek na novi račun v tekočem gospodarjenju za leto 1877 zapisale.

Zaloge doneskov in zavarščin, ki so na tanko po času za plačilo odločenem posameznih tekočih zavarovanj zračunjene, so med stroški:

v oddelku za poslopja s	482.801 gld. 80 kr.
v oddelku za premakljivo blago s	43.718 " 11 "

kot prenesek na novi račun vpisane, tudi se mora razločno omeniti, da med temi zalogami časna zavarščina, oziroma pozneje v zamenjo došla ni zapopadena, ker se poslednja sicer v razvidu ima, vendar prej, nego se ima plačati, kot vrednost v račun ne postavi.

Upravni, splošni zavarovalnični in inventarialski stroški za leto 1877

znašajo v skupni vsoti	77.251 gld. 25 kr.
tedaj v primeru z onimi leta 1876	82.705 " 63 "
spet manje za	5.454 " 38 "

Upravni odbor je z ozirom na predlog, kteri se bo o daljni porabi enega dela gospodarstvenih ostankov posebe stavil, pričakovaje, da se bo sprejel in da se bo pozneje dovoljenje dalo, sklenil, naj se od čistega dobička, ki se je leta 1877 v oddelku za poslopja prigospodaril v znesku od 102.615 gld. 52 kr. z 10%, na dolžnost doneskov za 1879 onih društvenih udeležencev, kteri so leta 1877 že 9 mesecev pri zavarovalnici zavarovani bili in še leta 1879 društveni udeleženci ostanejo, znesek od 46.394 gld. 68 kr.

izbriše in za leto 1879 v novi račun kot dolg zapiše, kterega imajo društveni udeleženci tirjati, ostala vsota od 56.220 " 84 "

se pa naj rezervnemu zakladu pridene.

Čisti ostanek v oddelku za premakljivo blago je znašal leta 1877 . 10.306 gld. 67 kr.

od te vsote je upravni odbor znesek od 5.000 " — "

kot izvanredno zalogo škode poleg prej omenjene za nedoločene škode v račun postavljene zaloge v znesku od 5.426 gld. 12 kr. porabiti za dobro spoznal, ostala vsota čistega ostanka 5.306 " 67 "

se je po sklepu občnega zbora od 19. junija 1876 za to porabila, da se en del dolga, kteri se je leta 1875 v tem oddelku naredil, pokrije, potem takem in ker so se dalje po pravih rezervnemu zakladu pripadajoči, tudi k omenjenemu namenu porabljeni prihodki v znesku od 6.096 gld. 30 kr. odračunili, se je dolg zdaj na 30.525 gld. 90 kr., tedaj v celem za 36.361 gld. 85 kr. znižal.

Protizavarovanje.

Zaloga požarov.

Zaloga doneskov in zavarščin.

Upravni stroški.

Poraba gospodarstvenih ostankov. I. oddelk za poslopja.

II. Oddelk za premakljivo blago.

Reservni
zaklad
oddelka
za
poslopja.

Reservni zaklad oddelka za poslopja, kateri je, kakor se iz izkaza pod črko *D* vidi, na koncu leta 1876 870.645 gld. 15 kr. znašal, je po lastnih prijemkih in po nakazu prej omenjenega gospodarstvenega čistega ostanka po odračunjenji stroškov, ki jih ta zaklad ima, z 31. dec. 1877 do 904.133 " 81 " prišel, tedaj nasproti letu 1876 se za 33.488 " 66 " povišal.

Bilanca.

K bilanci, ki se pod črko *C* vidi, ima upravni odbor omeniti, da je on sklenil, naj se od vrednosti posestev, ki v računi stoji, vsako leto 1% odpiše, in ta sklep se je v računi za 1877 in sicer za to in za prejšni dve leti dogotovil.

Kar se premoženja v bilanci zapisanega tiče, je tukaj samo omeniti, da so se pri namestitvah in okrožnih komisarijih zapisani, v celem jako mali dolgi od zadnjega decembra 1877 odslej že poravnali; da so koncem leta 1877 skupni dolgi doneskov za 7.440 gld. 80 kr. manjši bili nego koncem leta 1876; — da so dalje pod „različni dolžniki“ dolgi protizavarovalcev zadržani in odslej že poravnani; da so se slednjič pod „Conto Dubioso“ na željo pregledavnega odbora tri tirjatve zapisale, o katerih je jako dvomljivo, če se celo iztirjajo.

Kar se dolgovi tiče, je samo potrebno, da se natančneje razloži, na kak način ima oddelek za zavarovanje zercalnega stekla kaj dobiti. Zavarovanje za reči te sorte se je z ozirom na čas, ko so se od visoke oblasti potrjena pravila sprejela, še le mesca novembra 1877 faktično začeti moglo, zaradi tega je upravni odbor sklenil, da se bo prvi računski sklep za štirinajstmesečno dobo koncem decembra 1878 oddal in zagadelj je tudi cela vsota, ktera se je v zadnjih dveh mescih leta 1877 za zavarovanje dobila, zapisana kot dolg, ki ga ima ta oddelek dobiti in bo še le v računu za 1878 vračunjena.

Iz tukaj danega računskega poročila o stanju in ravnanju zavarovalnice, kakor iz računskega sklepa, kterege so iz sredine lanskega občnega zbora izvoljeni revizorji računov pregledali in o katerem bodo posebej poročali, se naj prepričanje pridobi, da je ugoden uspeh zavarovalnice in zmirom rastoče zaupanje k njej brez dvoma in smatra upravni odbor na koncu svojega delovanja za prijetno dolžnost, visoki vladi kakor slavnim vladarskim in občinskim oblastnijam za njih dobrovoljno podporo in uradnikom zavarovalnice za njih zdatno delovanje v prid zavarovalnice najsrčnejšo zahvalo, oziroma zaslužno priznanje, izreči.

Konečno stavi upravni odbor predlog:

Občni zbor blagovoli v tem poročilu sklenjeno porabo gospodarstvenih ostankov potrditi.

Gradec, mesca maja 1878.

Upravni odbor.